

Veselin Vukotić
www.vukotic.net

Lođ

Okrenuti se sportu da bi se i sport okrenuo omladini i odveo je iz kafića i onih tamnih uglova na sportske terene... Samopouzdanje i zdrav duh su razvojni resursi... To da nema novca za sport jednostavno nije tačno! Pitanje je što su nam prioriteti...

Rizik bavljenja bilo kojim poslom uvijek postoji. Pogotovu tamo gdje je konkurencija velika. To važi za sve vrste poslova, u današnjem svijetu sve više. Sport je posebno rizičan. Da je tako pokazalo je Evropsko prvenstvo u košarci za žene. Naša najbolja igračica Iva Perovanović je doživjela nezgodnu povredu, posve slučajno i pri samom kraju utakmice i prvenstva. Srećom, bolje je nego što je izgledalo na TV. Ipak, to je bio tren koji ju je mogao koštati toka dalje karijere. Za sekund od najbolje igračice prvenstva i dobrog ugovora do..... To je sport! Da li će u ovim „ne daj Bože“ slučajevima neko pomoći sportisti? Stati iza njega, naći najbolje ljekare,....,posao...? Zašto i oni nemaju sindikat? Zašto i oni nemaju iza sebe državu?

Šta nama, koji se bavimo nekim drugim poslom, pokazuje sport? Da li samo efekte sjaja, osvajanje medalja i pobjeda ili nam šalje neke poruke u vezi sa našim poslom? Da li samo vidimo tu sjajnu stranu sporta? O tome sportisti mogu mnogo više reći na bazi svog iskustva. Moje lično iskustvo je skromno, a nepravda koju sam doživio da i pored data dva gola i dobre igre budem zamijenjen da ne bih omeo unaprijed dogovoren rezultat utakmice me je kao omladinca zauvijek otjerala iz ozbiljnog igranja fudbala. Ta srdžba je vjerovatno bila razlog da ne prihvatim poziv da igram za beogradski Partizan godinu kasnije. Koliko tek ima sitnih i krupnih nepravdi kod onih koji se sportom duže bave? Koliko znoja, truda... Rizika i neizvjesnosti... Koliko treba i sreće... Da li to osjećamo u ostalim poslovima kojim se bavimo, od portira, računovođe, mehaničara, političara, profesora...? Mislim da ne! Kako se reaguje kada menadžer smijeni nekog nižeg rukovodioca, ne daj Bože nekome da otkaz, jer zabušava ili ne dolazi na posao? Zamislite sportsku ekipu u kojoj niko ne sluša trenera i u kojoj trener ne smije nikome ništa da kaže, da ga zamijeni, možda izbaciti iz tima. Sport nas opominje da u procesu rada nema „demokratije“, nema izvoljevanja... Samo profesionalna igra i rezultat... Što je razlika između uspješne kompanije i uspješne sportske ekipe?... U principima organizacije i rukovođenja je zaista nema...

Iako košarku u Crnoj Gori igra 50-ak djevojaka, iako smo prvi put na evropskom prvenstvu, dosta je onih koji sa ignorisanjem prihvataju 6. mjesto u Evropi. Isti ti, da smo osvojili prvo mjesto, bi rekli: „Pa, to je prvenstvo bez veze!“.... Palanačka logika nipodaštavanja svega

postignutog! Da li ti koji unose tu logiku nipodaštavanja svega našeg znaju što rade sebi, svom dostojanstvu, ne samo ostalima? Gdje je tu poštovanje velikog truda, entuzijazma, poštovanje onih strasnih suza djevojaka dok se pjeva naša crnogorska himna? Gdje je poštovanje i sportista i ljudi. A većina tih „sveznalica“ nikada nije izašla ispod majčine suknje, ili su se ugnijezdili na nekom „sigurnom državnom ili partijskom poslu“.

Da li možda i ta činjenica da u Crnoj Gori sve očekujemo od makro-države, da država treba da nam sve obezbijedi, da preuzme naš rizik u poslu i životu, krije taj prezir prema uspjehu drugih? Da li je nedovoljna profesionalnost, koja „krasi“ Crnu Goru, uz birokratiju i politizaciju duha, osnov stalnog omalovažavanja uspjeha drugih ljudi, timova, kompanija? Istina, ima i kritičara koji žele „hljeba preko pogače“! Velika birokratija – veliko zagađenje duha društva! Stoga je zdrav duh sporta u sudaru sa birokratskim duhom.

Nipodaštavanje svega postignutog, kritikovanje svega po principu „ovoga niđe u svijetu nema“ su pokazatelj nezrelosti društva. Zar se tako ne ponašaju djeca? Zamislite da Crna Gora organizuje Evropsko prvenstvo u košarci, desi se povreda, a skenera nema – ne radi! To se desilo u Poljskoj... Ili još drastičniji primjer – na završnoj ceremoniji Vimbldona koju gleda cijeli svijet, ne radi mikrofoni! Da li ste čuli neko negodovanje ili zvižduke u publici ili neki zajedljivi komentar spikera sa Vimbldona? Što bi naši „ležeći perfekcionista“ kazali da se slično desi u nas? Naravno, greške treba otklanjati, ali ih i prihvatati normalno. Greške su dio života! Tamo gdje se radi i nešto preduzima, savršenstva nema. Greška koja se uoči i ispravlja uostalom i nije greška, već pouka... I to je lekcija koju učimo od sporta.

One koji su nezadovoljni osvojenim šestim mjestom na Evropskom prvenstvu u košarci pitam – na kojem su mjestu u Evropi oni? Na kojem je mjestu kompanija koju vode, posao koji rade, struka kojom se bave? Pa mnogi od tih kritičara nijesu prešli granicu, kamoli da imaju veze sa Evropom. Znam odgovor uz odmahivanje rukom „A to je drugo!“ Uvijek kada smo mi sami u pitanju – to je drugo! Ne, to je prvo! Otkuda takvim ljudima pravo da tako meritorno sude o ljudima, aktivnostima, stvarima, a da o tome nemaju pojma? Moramo sačuvati sport, i ne samo sport, od tog nesportskog i zagađenog duha. Pod tim duhom shvatam duh onih koji nikada nijesu osjetili takmičenje, borbu, sportsku koliko ni tržišnu utakmicu, niti zadržali da će izgubiti radno mjesto zbog nerada, duh onih koji krive Boga što im ne omogućava dobitak na lutriji, iako nijesu ni loz kupili.

Da li nam sport može pomoći da povećamo svoje samopouzdanje, da vjerujemo u sebe, da i mi možemo kao ostali?! Da li sport može pomoći da nam se ne tresu noge i drhti glas kada npr. evropski aparatčici, UN stručnjaci ili eksperti IMF često dođu da nas uče da se ulica prelazi na zeleno svijetlo... Kao da smo iz Nedođije... Ali, zašto da nas oni smatraju drugačijim, ako takav duh njeguje ta uobražena „elita“, koju proizvodi naš duhovni prostakluk i koja istovremeno hrani taj prostakluk! Zato, ulažimo u sport – možda 15 puta više nego sada! Okupljajmo što više mladih i ambicioznih, i sadašnjih i budućih sportista. Sport ne smije biti pod dominacijom politike i da sudbinski zavisi od politike i od toga koji se političar uključio u koji sport. To mora biti sistemski riješeno... Univerziteti moraju dati ruku sportu (o tome drugi put)!... Oslobađajmo se predrasuda da nema novca. Da li ga ima – prvo

prođimo kroz stavke budžeta od oko 1,4 milijarde. Ako bi primijenili princip koji važi u sportu – **REZULTATI** oslobodile bi se i stotine miliona. Istina, to bi unijelo rizik gubljenja „sigurnog državnog posla“!... E, to već nije pravedno... A kad se sportista, koji živi od sporta povrijedi... Nikome ništa!... Rizik je njegov...

Pitanje je jednostavno: što želimo i što su nam prioriteti!